

บทที่ 4

เขตการค้าเสรี

(Free Trade Area: FTA)

4.1 ความเป็นมา

จากความล้มเหลวของการเจรจาการค้านานาชาติของ WTO ล่าช้า ทำให้ประเทศต่าง ๆ ได้หันมาพิจารณาจัดทำเขตการค้าเสรีแบบทวิภาคีมากขึ้นเพราะสะดวกกว่าการเปิดเสรีภายใต้กรอบ WTO ซึ่งต้องได้รับฉันทามติ (Consensus) จากทุกประเทศการจัดทำเขตการค้าเสรีแบบทวิภาคีจะส่งผลทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างกันอย่างเป็นรูปธรรมมากกว่าและรวดเร็วกว่าการเปิดเสรีในกรอบ WTO นอกจากนี้ การที่จีนเข้าเป็นสมาชิก WTO ทำให้ประเทศต่าง ๆ เกิดความหวั่นเกรงต่อศักยภาพด้านการแข่งขันของจีน เนื่องจากจีนเป็นประเทศใหญ่ที่จะขยายบทบาทอำนาจทางเศรษฐกิจได้มาก จากความได้เปรียบของตลาดภายในที่มีขนาดใหญ่ มีประชากรจำนวนมากและมีแรงงานราคาถูก ที่จะสามารถรองรับการผลิต การบริโภค และมีศักยภาพในการส่งออกสูง เมื่อจีนได้เข้าเป็นสมาชิก WTO จะได้รับสิทธิเท่าเทียมกับประเทศอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้ ประเทศต่าง ๆ ทั้งที่เป็นประเทศพัฒนาแล้ว และประเทศกำลังพัฒนาจึงต้องปรับนโยบายและกลยุทธ์ทางเศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

การทำเขตการค้าเสรีเป็นการให้แต้มต่อหรือให้สิทธิพิเศษทางการค้าและการลงทุนแก่ประเทศที่เข้าร่วมโดยไม่ขัดกับ WTO (หากปฏิบัติตามเงื่อนไข) ซึ่งจะก่อให้เกิดการขยายการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศที่ร่วมทำเขตการค้าเสรี และในทางกลับกันก็เท่ากับส่งผลกระทบต่อประเทศที่อยู่นอกกลุ่มที่จะทำการค้าและลงทุนกับประเทศที่อยู่ในกลุ่มเขตการค้าเสรีได้น้อยลง ด้วยเหตุผลเหล่านี้ จึงเป็นแรงกระตุ้นให้ประเทศต่าง ๆ หันมาพิจารณาจัดทำเขตการค้าเสรีกับประเทศอื่นด้วยเช่นกัน

หลายประเทศได้ใช้การจัดทำเขตการค้าเสรีเป็นยุทธวิธีในการสร้างพันธมิตรด้านเศรษฐกิจและการเมือง รวมทั้งเป็นการสร้างฐานะในการขยายการค้าและการลงทุนกับประเทศหรือกลุ่มประเทศในภูมิภาคอื่น ๆ ที่อยู่ห่างไกลด้วย

4.2 ความหมาย

เขตการค้าเสรี (Free Trade Area: FTA) หมายถึง การรวมกลุ่มเศรษฐกิจโดยมีเป้าหมายเพื่อลดภาษีศุลกากรระหว่างกันภายในกลุ่มลงให้เหลือน้อยที่สุด หรือเป็น 0% และใช้อัตราภาษีปกติที่สูงกว่ากับประเทศนอกกลุ่ม การทำเขตการค้าเสรีในอดีตมุ่งในด้านการเปิดเสรีด้านสินค้า (goods) โดยการลดภาษีและอุปสรรคที่ไม่ใช่ภาษีเป็นหลัก แต่เขตการค้าเสรีในระยะหลังๆ นั้น รวมไปถึงการเปิดเสรีด้านบริการ (service) และการลงทุนด้วย

เขตการค้าเสรีที่สำคัญในปัจจุบัน คือ NAFTA และ AFTA และขณะนี้สหรัฐฯ อยู่ในระหว่างการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีในภูมิภาคอเมริกา (Free Trade Area of Americas: FTAA) โดยตั้งเป้าหมายที่จะให้การเจรจาเสร็จสิ้นใน พ.ศ.2548

เขตการค้าเสรี (Free Trade Area: FTA) (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2526) หมายถึงการรวมกลุ่มเศรษฐกิจโดยมีเป้าหมายเพื่อลดภาษีศุลกากรระหว่างกัน ภายในกลุ่มลงให้เหลือน้อยที่สุดหรือเป็น 0% และใช้อัตราภาษีปกติที่สูงกว่ากับประเทศนอกกลุ่ม การทำเขตการค้าเสรีในอดีตมุ่งในด้านการเปิดเสรีด้านสินค้า (goods) โดยการลดภาษีและอุปสรรคไม่ใช่ภาษีเป็นหลัก แต่เขตการค้าเสรีในระยะหลังๆ นั้น รวมไปถึงการเปิดเสรีด้านบริการ (service) และการลงทุนด้วย

เขตการค้าเสรีที่สำคัญในปัจจุบัน คือ NAFTA และ AFTA และขณะนี้สหรัฐฯ อยู่ในระหว่างการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีในภูมิภาคอเมริกา (Free Trade Area of The American: FTAA) โดยตั้งเป้าหมายที่จะให้การเจรจาเสร็จสิ้นใน พ.ศ.2548

สหภาพศุลกากร (Customs Union) หมายถึง การรวมตัวกันทางเศรษฐกิจในระดับที่ลึกและกว้างกว่า FTA เพราะมีลักษณะที่เป็นตลาดร่วม (Single Market) ซึ่งไม่มีกำแพงภาษีระหว่างกันและประเทศสมาชิกในสหภาพศุลกากรเก็บภาษีศุลกากรอัตราเดียวกัน (Common Level) กับประเทศนอกกลุ่ม สหภาพศุลกากรจึงทำให้ประเทศในกลุ่มเป็นเสมือนตลาดเดียว

สหภาพศุลกากรที่สำคัญ คือ EU (ซึ่งได้รับประเทศในยุโรปตะวันออกอีก 70 ประเทศ เป็นสมาชิกตั้งแต่ 1 พฤษภาคม 2547) และ MERCOSUR

พันธมิตรทางเศรษฐกิจ (Closer Economic Partnership: CEP) หมายถึง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่มีการพัฒนารูปแบบไปจากที่เคยมีมา โดยมีกรอบความร่วมมือที่กว้างขวางกว่า FTA อย่างไรก็ตาม ความเข้าใจเกี่ยวกับ CEP หรือ ขอบเขตของ CEP อาจจะแตกต่างกันไป โดยทั่วไป CEP (หรือศัพท์อื่นที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน) ครอบคลุมความ

ร่วมมือทางเศรษฐกิจทั้งในด้านการค้า สินค้า บริการ และการลงทุน และแบ่งอย่างกว้างๆ ได้ 2 ประเภท คือ

1) CEP ที่มีเขตการค้าเสรี (FTA) เป็นหัวใจสำคัญและรวมไปถึงความร่วมมือทางเศรษฐกิจด้านอื่นๆ ด้วย เช่น ด้านทรัพย์สินทางปัญญา การประสานนโยบายการแข่งขัน และการจัดซื้อโดยรัฐ เป็นต้น ดังกรณี CER ระหว่างออสเตรเลียและนิวซีแลนด์และกรอบความร่วมมือที่อาเซียนกำลังจะเจรจากับจีน ในกรณีดังกล่าวนี้ CEP จึงเป็นกรอบความร่วมมือทั้งในเชิงลึกและกว้างกว่า FTA โดยปกติ

2) CEP ที่ไม่มีการทำ FTA แต่อาจมีการลดภาษีศุลกากร (ไม่ใช่เป็นการลดถึง ขั้นต่ำสุด หรือเป็นศูนย์ดังเช่น กรณี FTA) และมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีศุลกากรที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าด้วย รวมทั้งมีการร่วมมือกันในด้านอื่นๆ อย่างกว้างขวางดังเช่น CEP ระหว่างอาเซียนกับออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ทั้ง FTA, CEP และ Customs Union ต่างก็เป็นกระบวนการในการผนึกความร่วมมือ และหรือ การรวมตัวกันทางเศรษฐกิจ (Economic Integration) และเป็นปัจจัยเร่งการเปิดเสรีที่ก้าวไปเร็วกว่าการเปิดเสรีตามข้อผูกพันของ WTO รวมทั้งเป็นการเตรียมการเปิดเสรีตามเป้าหมายภายใต้ปฏิญญาโบกอร์ของ APEC ซึ่งกำหนดให้ประเทศสมาชิกที่พัฒนาแล้วเปิดเสรีอย่างเต็มที่ภายใน ค.ศ.2010 (พ.ศ.2553) และประเทศสมาชิกที่กำลังพัฒนาเปิดเสรีภายใน ค.ศ.2020 (พ.ศ.2563)

4.3 หลักการการจัดทำเขตการค้าเสรีภายใต้ WTO

(กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2546)

สืบเนื่องจากกระแสการจัดทำ FTA และ Customs Union ในอดีต ประเทศสมาชิก GATT (หรือ WTO ในปัจจุบัน) ตระหนักถึงประโยชน์ของการเปิดเสรีทางการค้าในระดับกลุ่มประเทศ จึงยอมให้ประเทศสมาชิกทำ FTA/Customs Union ซึ่งเป็นการเลือกปฏิบัติในด้านการเก็บภาษีศุลกากร (โดยให้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีแก่ประเทศที่ทำ FTA/Customs Union ด้วยกัน แต่ไม่ได้ให้กับประเทศนอกกลุ่ม นับว่าขัดกับหลักของ GATT/WTO) ได้ แต่ก็กังวลต่อผลกระทบที่จะทำให้เกิดการเบี่ยงเบนการค้าและการลงทุนจากประเทศนอกกลุ่มซึ่งเป็นประเทศสมาชิกส่วนใหญ่ หรืออาจจะมีการกีดกันการค้าเพิ่มขึ้น จึงได้มีการกำหนดกฎเกณฑ์และเงื่อนไขในการทำ FTA และ Customs Union ของประเทศสมาชิก เพื่อป้องกันผลกระทบต่อประเทศอื่นๆ

เงื่อนไขสำคัญของการจัดตั้ง FTA และ Customs Union ระหว่างประเทศสมาชิก WTO คือ จะต้องเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา 24 และ Enabling Clause (The 1979 Decision on Differential and More Favourable Treatment Reciprocity and Fuller Participation of Developing Countries) ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (General Agreement on Trade and Tariffs: GATT) หรือมาตรา 5 ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in Services: GATS) กล่าวคือ FTA และ Customs Union จะต้องครอบคลุมการค้าสินค้ามากพอ (Substantial sectoral coverage) จะต้องแจ้งเรื่อง (notify) การทำ FTA และ Customs Union ต่อ WTO

ทั้งนี้ ตามรายงานล่าสุดของ WTO การจัดทำความตกลงการค้าเสรีระดับภูมิภาค และระดับทวีปในโลกมีจำนวนรวมทั้งสิ้น ประมาณ 255 ความตกลง เดือนตุลาคม พ.ศ.2545)

4.4 แนวทาง (การพิจารณาเลือกประเทศที่จะจัดทำเขตการค้าเสรี)

หลักการพิจารณาที่สำคัญ

1. สถานะของประเทศคู่ค้า เช่น ขนาดและความเติบโตของเศรษฐกิจ จำนวนประชากร ระดับรายได้ต่อหัวของประชากร ศักยภาพและบทบาททางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค และระดับโลก สถานะและศักยภาพในทางการค้าและการลงทุนกับไทย เป็นต้น

2. ระดับความเกื้อกูลกัน (Complementary) ทางเศรษฐกิจการค้า ทั้งในด้านโครงสร้างการผลิต การค้าและการลงทุน

3. ประโยชน์สุทธิที่ไทยจะได้รับ การทำเขตการค้าเสรีต้องรวมสินค้าเกษตร ซึ่งเป็นสินค้าออกสำคัญของไทย และต้องสอดคล้องกับเงื่อนไขของ WTO คือ ครอบคลุมการค้าสินค้าหรือบริการสาขาต่างๆ มากพอ (Substantially all trade in products: substantial sectoral coverage)

อย่างไรก็ดี เนื่องจากการทำเขตการค้าเสรี เป็นยุทธวิธีในการสร้างพันธมิตรทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง การเลือกประเทศที่มาเป็นพันธมิตร นอกจากมีข้อพิจารณาในด้านเศรษฐกิจแล้วก็ย่อมมีข้อพิจารณาด้านการเมือง ประกอบกันด้วย ทั้งนี้ เจตนาการเมืองทางการเมือง (Political Will) มักจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ชี้้นำให้ประเทศสองฝ่ายหันหน้ามาเจรจาทำเขตการค้าเสรี

4.5 โอกาสและผลกระทบในการจัดตั้งเขตการค้าเสรี

โอกาส

สำหรับประเทศที่ร่วมในเขตการค้าเสรี :

- เพิ่มพูนการค้าและการลงทุน (Trade and Investment Creation) เมื่อมีการลด/ยกเลิกข้อกีดกัน ทำให้การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิกภายในกลุ่มเพิ่มขึ้น และมีการขยายความร่วมมือกันทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างกันในระยะยาว
- เป็นการสร้างพันธมิตรซึ่งจะช่วยเพิ่มอำนาจในการเจรจาต่อรองกันประเทศอื่นๆ
- ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ เพราะการทำเขตการค้าเสรีทำให้เศรษฐกิจของประเทศในกลุ่มมีความเชื่อมโยงกัน นับเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่ขึ้นกว่าเดิม และมีการจัดอุปสรรคทางการค้าการลงทุนระหว่างกัน ทำให้ต้นทุนทางการผลิตต่ำลง

4.6 ผลกระทบ

ผลกระทบต่อประเทศที่ร่วมในเขตการค้าเสรี : ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมในประเทศ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่ยังไม่แข็งแกร่ง

ผลกระทบต่อประเทศนอกเขตการค้าเสรี : เกิดการเบี่ยงเบนทางการค้าและการลงทุน (Trade and investment Diversion) เมื่อมีการลด/ยกเลิกข้อกีดกันทำให้มีการนำสินค้าจากประเทศสมาชิกภายในกลุ่มมากขึ้น และการนำเข้าสินค้าจากประเทศนอกกลุ่มลดน้อยลง

4.7 ขั้นตอนและระยะเวลาในการจัดตั้งเขตการค้าเสรี

การจัดตั้งเขตการค้าเสรี มีขั้นตอนการดำเนินการทั้งภายในประเทศ และการดำเนินการร่วมกับประเทศที่เป็นคู่เจรจา ซึ่งแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนสำคัญ คือ

- การศึกษาร่วมกันเพื่อประเมินประโยชน์และผลกระทบจากการทำเขตการค้าเสรี
- การเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรี

ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงานทั้งในภาครัฐและเอกชน การจัดทำเขตการค้าทวิภาคี (สองประเทศ) ในกรณีทั่วไปจะใช้เวลาประมาณ 2 ปีครึ่ง ถึง 3 ปีครึ่ง ก่อนที่จะมีการปฏิบัติตามความตกลงตั้งเขตการค้าเสรี และในกรณีเร่งด่วนจะใช้เวลาประมาณ 1 ปีครึ่ง ถึง 2 ปีครึ่ง

4.8 แนวนโยบาย ไทยกับการทำเขตการค้าเสรี

ไทยเป็นสมาชิกเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA) ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2535 เพียงกลุ่มเดียว พันธกรณีในกรอบ AFTA จะมีผลให้อัตราภาษีศุลกากรที่เก็บจากสินค้าส่วนใหญ่ที่ค้าขายกันภายในอาเซียนลดลงเหลือ 0-5% ใน พ.ศ.2545 และอัตราภาษีศุลกากรที่เก็บจากสินค้าทุกรายการจะลดลงเหลือร้อยละ 0 ใน พ.ศ.2553 (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2546)

รัฐบาลไทย มีนโยบายเชิงรุกในการขยายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและสร้างพันธมิตรที่แน่นแฟ้นกับประเทศคู่ค้า โดยเน้นการเจรจาทวิภาคีเพื่อแก้ไข ป้องกันปัญหาอุปสรรค และหาช่องทางขยายการค้าและการลงทุน การทำเขตการค้าเสรีกับประเทศคู่ค้าเป็นยุทธวิธีสำคัญด้านหนึ่งที่ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยให้ความสำคัญลำดับต้นแก่ประเทศที่เป็นหรือมีแนวโน้มที่จะเป็นตลาดใหญ่ของไทย

4.9 การจัดทำเขตการค้าเสรีของไทย

กระทรวงพาณิชย์ได้เจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีกับประเทศต่าง ๆ โดยมีทั้งประเทศที่ไทยได้ลงนามในข้อตกลงเขตการค้าเสรีแล้วและประเทศที่อยู่ระหว่างการเจรจา ดังรายละเอียดดังนี้

4.9.1 ประเทศที่ไทยลงนามการค้าเสรีแล้ว

เขตการค้าเสรีไทย-บาหลีเรน

ประเทศที่ไทยเปิดการค้า	สถานะล่าสุด	ผลกระทบ
<p>ความเป็นมา</p> <ul style="list-style-type: none"> - เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2002 ผู้นำของทั้งสองฝ่ายได้ลงนามในแถลงการณ์ร่วมเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีไทย-บาหลีเรน - วันที่ 29 ธันวาคม 2002 ลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยการเป็นพันธมิตรทางเศรษฐกิจระหว่างไทย-บาหลีเรน ซึ่งรวมถึงการลดภาษีขั้นต้น ก่อน (Early Harvest) จำนวน 626 รายการ โดยมีอัตราภาษีอยู่ที่ ร้อยละ 0 และร้อยละ 3 และลดลงเหลือร้อยละ 0 ภายใน วันที่ 1 มกราคม 2005 โดยจะมีผลบังคับใช้เมื่อทั้ง 2 ฝ่ายมีการแลกเปลี่ยน Notice of Fulfillment ซึ่งขณะนี้รัฐสภาของบาหลีเรนกำลังพิจารณาอยู่ <p>กรอบการเจรจา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใน Framework Agreement (FTA) จะมีสาระสำคัญ 3 ส่วน คือ (1) การลดภาษีก่อน (Early Harvest) (2) ความตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) เปิดเสรีด้านการค้าสินค้า บริการ และการลงทุน (3) การขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจในด้านต่างๆ 	<p>การเจรจา</p> <ul style="list-style-type: none"> - Technical Expert Group มีการประชุมครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ 31 มีนาคม-2 เมษายน 2004 ทั้งสองฝ่ายได้เจรจา <p>1.แนวทางการลดภาษีสินค้า ประมาณ 5,000 รายการ โดยแบ่งเป็นสินค้าออกเป็น 3 กลุ่ม</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fast Track ประกอบด้วย สินค้าประมาณร้อยละ 40 ของสินค้าส่วนที่เหลือทั้งหมด จะลดภาษีลงเหลือ 0 ภายใน วันที่ 1 มกราคม 2005 - Normal Track ประมาณร้อยละ 40 ของสินค้าส่วนที่เหลือ ร้อยละ 0 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2007 - Other Products ประมาณ ร้อยละ 20 ของสินค้าส่วนที่เหลือทั้งหมด และลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2010 <p>2.แนวทางการเปิดเสรีการค้า บริการ โดยทั้ง 2 ฝ่ายเสนอให้เปิดเสรีในสาขาที่สนใจ คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - บาหลีเรนได้เสนอการบริการด้านการเงิน (ธนาคารอิสลาม ธุรกิจหลักทรัพย์,ประกันภัย) - ไทยเสนอสาขาก่อสร้าง บริการด้านสุขภาพ ท่องเที่ยว 	<p>ผลทางบวก</p> <ul style="list-style-type: none"> - เขตการค้าเสรี ไทย-บาหลีเรนจะนำมาซึ่งประโยชน์แก่ผู้ประกอบการและผู้บริโภค ทั้งผู้ผลิตเพื่อการส่งออก ผู้ผลิตภายในประเทศและด้านการค้า การบริการ เป็นการขยายการค้าของกลุ่มสินค้าที่ไทยมีศักยภาพในการส่งออกสูง ได้แก่ กลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้ากลุ่มยานยนต์ กลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มอาหาร กลุ่มสิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป จะสามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตในกลุ่มสินค้าบางชนิดที่ไทยมีความเป็นต้องนำเข้า เนื่องจากบาหลีเรนเป็นแหล่งวัตถุดิบราคาถูกแห่งใหม่ เช่น ด้ายบางชนิด อะลูมิเนียมขึ้นรูป ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีบางชนิด ปู๋ย เป็นต้น สาขาการค้า การบริการที่คาดว่าไทยจะได้รับประโยชน์

เขตการค้าเสรีไทย-เปรู

ประเทศที่ไทยเปิดการค้า	สถานะล่าสุด	ผลกระทบ
<p>ความเป็นมา</p> <p>- เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2002 ได้ลงนามกรอบความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างไทย-เปรู</p> <p>กรอบการเจรจา</p> <p>- ครอบคลุมการค้าสินค้าการค้าบริการ และการลงทุนโดยมีเป้าหมายเป็นเขตการค้าเสรีที่สมบูรณ์</p>	<p>การเจรจา</p> <p>การเจรจา FTA ไทย-เปรู ครั้งที่ 2 มีประเด็นสำคัญ ดังนี้</p> <p>1) การเปิดตลาดสินค้า</p> <p>- ภาษี เห็นชอบให้มีการลดภาษีในสินค้าทุกรายการ ไทยจึงได้ยื่นขอให้ลดภาษีเป็น 0 ทันที อย่างน้อยร้อยละ 50 ของรายการสินค้าทั้งหมด และครอบคลุมมูลค่าการนำเข้าไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ด้วย สำหรับส่วนที่เหลือให้ลดภาษีเหลือ 0 ภายใน 5 ปี สำหรับสินค้าอ่อนไหวให้ทยอยลดภาษีภายใน 10 ปี</p> <p>2) การค้าบริการและการลงทุน</p> <p>- การค้าบริการ เปิดเฉพาะสาขาที่พร้อมก่อน เน้นด้านความร่วมมือและการอำนวยความสะดวก เช่น ด้านการท่องเที่ยว การขนส่ง และการศึกษา โดยทางเปรูเสนอให้มีความร่วมมือด้านสุขภาพและการก่อสร้าง</p> <p>- การลงทุน เป็นการหารือในประเด็นการควบคุมการลงทุนทางตรงและทางอ้อม และมาตรการส่งเสริมและการคุ้มครองการลงทุนระหว่างกัน</p>	<p>ผลทางบวก</p> <p>- การจัดทำเขตการค้าเสรีระหว่างกันจะมีส่วนทำให้การค้าของทั้งสองประเทศขยายตัวมากขึ้น และไทยจะรับประโยชน์จากการใช้เปรูเป็นศูนย์กลางกระจายสินค้า (Gateway) ไปสู่ประเทศต่างๆ ในภูมิภาคลาตินอเมริกา รวมทั้งเป็นการขยายโอกาสของไทยในการ แสวงหาตลาดส่งออกใหม่ๆ เพิ่มขึ้นด้วย</p> <p>ผลทางลบ</p> <p>- อุปสรรคทางการค้าของทั้งสองประเทศ ได้แก่ ระยะเวลาที่ห่างไกลกัน และการขนส่งที่ต้องผ่านประเทศที่สาม ทำให้ต้นทุนของสินค้าสูงขึ้น รวมทั้งการที่เปรูใช้ภาษาสเปนเป็นภาษาราชการ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการสื่อสารติดต่อทางการค้า</p>

เขตการค้าเสรีอาเซียน/ไทย-จีน

ประเทศที่ไทยเปิดการค้า	สถานะล่าสุด	ผลกระทบ
<p>ความเป็นมา</p> <ul style="list-style-type: none"> - เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2001 ผู้นำอาเซียน-จีน เห็นชอบให้มีการจัดตั้ง FTA โดยให้มีการลดภาษีขั้นต้นก่อน (Early Harvest) และเจรจาเปิดเสรีเต็มรูปแบบต่อไป โดยมีเป้าหมายให้เป็นเขตการค้าเสรีที่สมบูรณ์ภายใน 10 ปี - ลดภาษีสินค้ากลุ่มแรกภายใต้ Early Harvest Program ในพิกัด 01-08 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2004 และภาษีจะลดลงเหลือ 0% ภายในปี 2006 สำหรับประเทศอาเซียนใหม่ให้ยืดหยุ่นได้ถึงปี 2010 <p>กรอบการเจรจา</p> <p>ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจในทุกด้าน การเจรจาแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) Early Harvest (2) FTA เปิดเสรีด้านการค้าสินค้าบริการ และการลงทุน (3) ขยายความร่วมมือด้านอื่นๆ เช่น การเกษตร, ICT, การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นต้น 	<p>การเจรจา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ได้มีการประชุมคณะเจรจาอาเซียน-จีน รอบพิเศษในวันที่ 1 สิงหาคม ณ เมืองเว้ ประเทศเวียดนาม ซึ่งผลการประชุมไม่มีความคืบหน้ามากนัก - เนื่องจากท่าทีที่ไม่ยืดหยุ่นของทั้งสองฝ่าย มีผลทำให้ต้องผลักดันการตัดสินใจในเรื่องสัดส่วนรายการสินค้าที่ต้องลดภาษีให้เหลือ 0-5% ในปี 2550 จำนวนรายการสินค้าอ่อนไหววันสิ้นสุดการลดภาษี และภาษีสุดท้ายของสินค้าอ่อนไหวไปให้ AEM ตัดสินใจซึ่งจะมีการประชุมขึ้นในระหว่างวันที่ 3-5 กันยายน 2547 กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว - ในประเด็นปัญหาการลดภาษีสินค้าที่มีโควตาภาษี (Tariff Rate Quota: TRQ) โดยเฉพาะการลดภาษีสินค้านอกโควตา 23 รายการ ซึ่งจีนต้องการให้ลดภาษีภายใต้สินค้าอ่อนไหว (ภาษีเหลือร้อยละ 40 ภายใน 10 ปี) นั้น ไทยเห็นว่าการลดภาษีสินค้านอกโควตาสามารถลดตามผลการเจรจาภายใต้ WTO ได้ ซึ่งเป็นท่าทีที่จีนรับไม่ได้ 	<p>ผลทางบวก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตลาดสินค้าจะกว้างขึ้น สินค้าที่ได้ประโยชน์ เช่น ข้าว กุ้งสด ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ผักและผลไม้สด น้ำตาล ยานยนต์ และชิ้นส่วน เครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ เม็ดพลาสติก และผลิตภัณฑ์พลาสติก เป็นต้น - จูงใจให้มีการลงทุนผลิตสินค้าในไทยมากขึ้น เช่น การย้ายฐานการผลิตรถยนต์และชิ้นส่วน เป็นต้น - สาขาบริการที่ไทยได้รับประโยชน์ เช่น ท่องเที่ยว สปา ภัตตาคาร และการศึกษา <p>ผลทางลบ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม <ul style="list-style-type: none"> - จีนเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มสินค้านำเข้าในอัตราสูงกว่าที่เก็บจากสินค้าที่ผลิตในประเทศ 2) การขอใบอนุญาตนำเข้า <ul style="list-style-type: none"> - จีนกำหนดมาตรฐานบริษัท (Trading Firm) ที่จะได้รับอนุญาตให้นำเข้าไว้สูง ที่ผ่านมากการนำเข้าจึงต้องอาศัยบริษัทจีนเป็นหลัก โดยไม่จำเป็นต้องผ่าน Trading Firm ของจีน

เขตการค้าเสรีอาเซียน/ไทย-จีน (ต่อ)

ประเทศที่ไทยเปิดการค้า	สถานะล่าสุด	ผลกระทบ
<p>ความเป็นมา</p> <p>- เมื่อวันที่ 15-19 มิถุนายน 2003 ไทยและจีนได้ตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ทุกรายการ (พิกัดศุลกากรตอนที่ 07-08) ระหว่างไทย-จีน เหลือ 0% ทันทีภายในวันที่ 1 ตุลาคม 2003 โดยมีกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า กำหนดให้สินค้าว่าต้องผ่านกระบวนการผลิต โดยใช้วัตถุดิบในประเทศทั้งหมด (Wholly Obtained)</p> <p>กรอบการเจรจา</p> <p>- เร่งเปิดเสรีทั้งด้านการค้าสินค้าโดยการลดภาษีเร็วกว่ากรอบอาเซียน-จีน</p>	<p>การเจรจา</p> <p>- การประชุม TNC อาเซียน-จีนเมื่อเดือนมีนาคม 2004 การเจรจากรอบอาเซียน-จีน ไม่มีความคืบหน้า ไทยจึงได้หารือกับจีนถึงท่าทีในการเจรจา FTA ระหว่างจีนกับอาเซียนรายประเทศ แต่จีนมีท่าทีที่ต้องการผลักดันการเจรจาอาเซียน-จีน ให้เสร็จก่อน ทั้งนี้สิงคโปร์ได้ให้ความสนใจที่จะทำ FTA กับจีนเช่นกัน เนื่องจากเห็นว่าการเจรจาในกรอบอาเซียนไม่คืบหน้า</p> <p>- ไทยได้มีการหารือสองฝ่ายกับจีน ในระหว่างการประชุมคณะเจรจาอาเซียน-จีน เมื่อวันที่ 23-25 เมษายน 2547 เรื่อง การเปิดเสรีระหว่างไทย-จีน ซึ่งจีนมีความเห็นว่าควรเริ่มดำเนินการหลังจากที่การเจรจาอาเซียน-จีนเสร็จสิ้นสักระยะหนึ่ง และเห็นว่าการเปิดเสรีระหว่างไทย-จีน ควรเป็นการเร่งลดภาษีระหว่างกันภายใต้กรอบอาเซียน-จีน</p>	<p>3) ปัญหาด้านมาตรฐานสุขอนามัย</p> <p>- การตรวจสอบด้านสุขอนามัยของจีนมีความเข้มงวดมาก และการปฏิบัติมีความแตกต่างกันแต่ละมณฑล ทำให้ขาดมาตรฐานการตรวจสอบใช้เวลานาน</p> <p>- ก่อนการนำเข้าสินค้าเข้าสินค้าผักและผลไม้ บริษัทนำเข้าจะต้องขอใบอนุญาตด้านสุขอนามัย (Inspection Quarantine License) จากกระทรวงควบคุมคุณภาพและกักกันโรคของจีน (AQSIQ) ณ กรุงปักกิ่ง ไม่ว่าจะนำเข้าจากมณฑลใดล่วงหน้า และสินค้ามาถึงท่าจะทำการตรวจสอบสุขอนามัย</p> <p>- การจดทะเบียนสวนทุเรียนและมะม่วงทำให้สินค้าจากสวนอื่นๆไม่สามารถเข้าตลาดจีนได้</p> <p>4) ปัญหาด้านการคมนาคม</p> <p>- การขนส่งสินค้าทางเรือ ปัญหาแม่น้ำตันชิน</p> <p>- ในส่วนของการขนส่งทางอากาศยังไม่มีปัญหา</p>

เขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย

ประเทศที่ไทยเปิดการค้า	สถานะล่าสุด	ผลกระทบ
<p>ความเป็นมา</p> <p>- เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2003 ได้มีการลงนามกรอบความตกลงจัดตั้งเขตการค้าเสรี ไทย-อินเดีย (FTA)</p> <p>กรอบการเจรจา</p> <p>1) การค้าสินค้า กำหนดให้เปิดเสรีโดยจะลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ภายในปี 2010</p> <p>2) การค้าบริการและการลงทุนให้ทยอยเปิดเสรีในรายสาขาที่มีความพร้อมก่อนโดยจะเริ่มต้นเจรจารายละเอียดตั้งแต่เดือนมกราคม 2004</p> <p>3) การลดภาษีสินค้าบางส่วนทันทีจำนวน 84 รายการ ได้แก่ ผลไม้ อาหารทะเลกระป๋อง อัญมณี ส่วนประกอบของเครื่องยนต์ พัดลม เครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์ สำหรับรูปแบบการลดภาษีใช้แบบสัดส่วน ทยอยลดภาษีลงแต่ละปีในอัตราร้อยละ 50 75 และ 100 ตั้งแต่ 1/03/04-1/03/06</p> <p>4) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจให้มีการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนในสาขาที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร การท่องเที่ยว การเงิน และการธนาคาร การก่อสร้าง</p>	<p>การเจรจา</p> <p>1) การประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าชั่วคราวสำหรับสินค้า Early Harvest Scheme (EHS) ทั้งสองฝ่ายตกลงข้อสรุปในเรื่องหลักเกณฑ์การได้ ทั้งสิ้นจำนวน 82 รายการ โดยมีการถอนสินค้าออกจากบัญชีเร่งลดภาษี 2 รายการ คือ</p> <p>1.1) ช้องและปลอกเลื่อนทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า</p> <p>1.2) โพลีเอทิลีน เทเรฟทาเลต เนื่องจากเป็นรายการสินค้าที่ทั้งสองฝ่ายไม่สามารถหาข้อยุติได้ซึ่งจะมีการลดภาษีใน EHS ตั้งแต่วันที่ 1/09/04-1/09/06 โดยภาษีจะลดลงร้อยละ 50 75 และ 100 ตามลำดับ</p> <p>2) การประชุมคณะกรรมการเจรจาเขตการค้าเสรีที่ประชุมเห็นชอบว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าและระเบียบปฏิบัติของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าที่ใช้กับสินค้า EHS จำนวน 82 รายการ</p>	<p>ผลทางบวก</p> <p>- ขยายความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุนระหว่างกันเพิ่มขึ้น เพราะเศรษฐกิจของอินเดียกำลังเติบโตในอัตราสูง</p> <p>- ไทยสามารถซื้อ Software จากอินเดียได้ราคาถูกกว่าสิ่งหนึ่งที่ซื้อจากชาติตะวันตก</p> <p>ผลทางลบ</p> <p>- ค่าจ้างแรงงานของไทยสูงกว่าแต่ อินเดียมีเทคโนโลยีสูงกว่า</p> <p>- การเปิดตลาดเสรีกับอินเดีย จะเป็นการตีตลาดสินค้าไทย เพราะของอินเดียราคาต่ำกว่า</p> <p>- การทำการค้ากับอินเดียมีความซับซ้อนและยุ่งยาก เพราะกฎระเบียบมาก และเนื่องจากเป็นประเทศใหญ่ กฎระเบียบในบางรัฐจึงแตกต่างกัน ทำให้การติดฉลากเพื่อบอกราคาสินค้าทำได้ยาก เพราะไม่รู้ว่าสินค้าล็อตจะไปขายที่รัฐใด</p> <p>- การนำเข้ารถยนต์ หากเป็นรถยนต์ใหม่ กำหนดให้นำเข้าผ่านด่านศุลกากรเฉพาะที่กำหนด 3 ด่าน รถยนต์เก่ามีข้อกำหนดมาก ต้องมีใบรับรองและบริการซ่อมบำรุง 5 ปี</p>

เขตการค้าเสรีไทย-BIMST-EC

ประเทศที่ไทยเปิดการค้า	สถานะล่าสุด	ผลกระทบ
<p>ความเป็นมา</p> <p>กรอบการเจรจา</p> <p>- ไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีการค้า/เศรษฐกิจ ครั้งที่ 5 ภายใต้กรอบ BIMST-EC ในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2547 ณ จังหวัดภูเก็ต โดยปัจจุบัน BIMST-EC ประกอบด้วยสมาชิก 7 ประเทศ มีสมาชิกเดิม 5 ประเทศ ได้แก่ บังกลาเทศ อินเดีย พม่า ศรีลังกา ไทย และ สมาชิกใหม่ 2 ประเทศ คือ เนปาล และภูฐาน โดยได้ลงนามในกรอบความร่วมมือ BIMST-EC เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2547 และบังกลาเทศได้ร่วมลงนามในฐานะสมาชิกผู้ก่อตั้ง เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2547 กรอบความตกลงฯ นี้ กำหนดให้มีการตั้งคณะกรรมการเจรจาการค้า (TNC) เพื่อเจรจาความตกลงฯ ให้เสร็จตามกำหนดเวลา</p>	<p>การเจรจา</p> <p>- การค้าสินค้า มีการเจรจาลด/ ยกเว้น ภาษีศุลกากรสินค้า ระหว่างสมาชิก โดยแบ่งเป็น Fast Track และ Normal Track โดยคาดว่าจะเสร็จภายในปี 2005</p> <p>- ให้มีสินค้าที่ไม่นำมาลดภาษีศุลกากร (Negative List) ซึ่งจะมีการจำกัดจำนวนให้จำนวนน้อยที่สุด และการเจรจาจะครอบคลุมถึงเรื่องรูปแบบการลด/ยกเลิก ภาษีศุลกากรและหลักการต่างตอบแทนแหล่งกำเนิดสินค้า การปฏิบัติต่อสินค้าที่โควตาอุปสรรค/มาตรการที่มีใช้ภาษีศุลกากรเป็นต้น การค้าบริการ การเจรจาการค้าเปิดเสรี การค้าบริการครอบคลุมสาขาที่สำคัญ โดยให้ใช้ positive list approach และมีให้การปฏิบัติเป็นพิเศษ</p> <p>- การลงทุนให้การส่งเสริมการลงทุนต่างๆ และให้มีการเจรจาเพื่อเปิดเสรีในนโยบายการลงทุนโดยให้ใช้ positive list approach</p>	<p>ผลทางบวก</p> <p>- การขยายความสัมพันธ์กับประเทศในเอเชียใต้ เช่น ความร่วมมือด้านเส้นทางการบินไทยกับอินเดียหรือประโยชน์ด้านท่องเที่ยวและประมง โดยการให้ความร่วมมือการพัฒนาและใช้ทรัพยากรทางทะเล</p> <p>- การท่องเที่ยว BIMST-EC 2004-2005 ก็จะมีการทำโปรโมชั่นร่วมกัน อย่างอินเดียได้เริ่มทำซีดีรอม แผ่นพับการท่องเที่ยว BIMST-EC ทั้ง 7 ประเทศว่ามีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอะไรบ้าง และจะทำการตลาดและประชาสัมพันธ์ร่วมกัน</p> <p>- เส้นทางคมนาคมอินเดียผ่านพม่ามายังแม่สอด หรือเส้นทางคมนาคมบังกลาเทศ-พม่า-ไทย หากแล้วเสร็จก็จะเชื่อมต่อกับเส้นทางคมนาคมมุกดาหาร-สะพานนะเขต-ดานัง-เว้ จากอ่าวเบงกอล เชื่อมไปยังทะเลจีนใต้ได้ โครงการพัฒนาทวายให้เป็นแหล่งท่าเรือน้ำลึก ซึ่งเชื่อมกับกาญจนบุรีต่อไปยังอินเดียและบังกลาเทศได้</p>

เขตการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย

ประเทศที่ไทยเปิดการค้า	สถานะล่าสุด	ผลกระทบ
<p>ความเป็นมา</p> <p>- เมื่อวันที่ 30 พ.ค.2002 นายกรัฐมนตรีไทยและนายกรัฐมนตรีออสเตรเลียได้ประกาศให้เริ่มการเจรจาเพื่อจัดทำความตกลง Closer Economic Relations (CER) (ซึ่งภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็นความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement: FTA))</p> <p>กรอบการเจรจา</p> <p>- ครอบคลุมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจทุกด้าน การเจรจาแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ</p> <p>(1) FTA: เปิดเสรีด้านการค้าสินค้า บริการและการลงทุน</p> <p>(2) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สาขาต่างๆ</p> <p>(3) ไทยลงนาม FTA กับ ออสเตรเลีย เดือนกรกฎาคม 2004</p>	<p>การเจรจา</p> <p>1) การลดภาษีสินค้า</p> <p>ออสเตรเลียเสนอลดภาษีเหลือ 0% ในวันที่ความตกลงฯ มีผลบังคับใช้ประมาณ 83% ของรายการสินค้าที่เหลือจะทยอยลดภาษีเหลือ 0% ภายในปี 2010 และ 2015 ส่วนไทยเสนอลดภาษีเหลือ 0% ในวันที่ความตกลงฯ มีผลบังคับใช้ประมาณ 49% ของรายการสินค้า ส่วนที่เหลือจะทยอยลดภาษีเหลือ 0% ภายในปี 2010 ยกเว้นสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมบางรายการที่มีความอ่อนไหว ภาษีจะเหลือ 0% ภายใน 10 15 และ 20 ปี โดยมีมาตรการปกป้องพิเศษ (Special Safeguards) สำหรับสินค้าบางรายการ</p> <p>2) การเปิดตลาดด้านการค้า</p> <p>บริการและการลงทุน</p> <p>- ให้ไทยเข้าไปลงทุนในธุรกิจต่างๆ และเป็นเจ้าของ อสังหาริมทรัพย์โดยไม่ต้องได้รับอนุญาตล่วงหน้า</p> <p>- เปิดให้บริษัทและคนไทยเข้าไปให้บริการมากกว่าที่อนุญาตให้ประเทศอื่นในกิจกรรมย่อย ภายใต้บริการด้านวิชาชีพ</p>	<p>ผลทางบวก</p> <p>- สินค้าไทยจะขยายตลาดได้มากขึ้น ได้แก่ ผักและผลไม้สด ผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปและกระป๋อง รถปิกอัพ เป็นต้น</p> <p>- สินค้าที่เคยประสบปัญหาขึ้นตอน การตรวจสอบด้านสุขอนามัยที่เข้มงวดและใช้เวลาพิสูจน์นาน จะได้รับการพิจารณาให้รวดเร็วขึ้น ได้แก่ ผลไม้ เนื้อ ไข่ กุ้งสด เป็นต้น</p> <p>- ออสเตรเลียเปิดตลาดการค้า บริการและการลงทุนให้ไทยมากขึ้น อนุญาตให้คนไทยเข้าไปลงทุนในธุรกิจ 100% เช่น ที่ปรึกษากฎหมาย ซ่อมรถยนต์ นอกจากนี้ยังอนุญาตให้ ผู้บริหาร ผู้จัดการ ผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งผู้ผลิตตามเข้าไปทำงานได้คราวละ 4 ปี และต่ออายุได้</p> <p>ผลทางลบ</p> <p>- ผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์จากนม และเนื้อโค อันเนื่องมาจากราคาที่ถูกลงภายหลังการเปิดการค้าเสรี รัฐบาลต้องหามาตรการด้านภาษี และโควตาเข้ามาใช้เป็นมาตรการป้องกัน</p>

เขตการค้าเสรีไทย-นิวซีแลนด์

ประเทศที่ไทยเปิดการค้า	สถานะล่าสุด	ผลกระทบ
<p>ความเป็นมา</p> <p>- เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2002 ผู้นำไทยและนิวซีแลนด์เห็นชอบให้ทำการศึกษาความเป็นไปได้ในการทำความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น (CEP) ระหว่างไทย-นิวซีแลนด์ ซึ่งสามารถสรุปเนื้อหาสาระหลักของการศึกษาร่วมๆ ได้แล้ว</p> <p>กรอบการเจรจา</p> <p>- ครอบคลุมการค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุน และกฎเกณฑ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้า อาทิ มาตรการสุขอนามัย อุปสรรคเทคนิคต่อการค้า</p> <p>- ไทยลงนาม FTA กับนิวซีแลนด์เดือนพฤศจิกายน 2004</p>	<p>การเจรจา</p> <p>1) การเปิดตลาดสินค้า ทั้งสองฝ่ายสามารถกำหนดกรอบการลดภาษีโดยให้อัตราภาษี ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2547 และจะให้ผลบังคับใช้ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2548 และให้มีการยกเลิกภาษีและโควตาให้มากที่สุด เมื่อความตกลงเริ่มมีผลบังคับใช้ ส่วนรายการที่เหลือให้ลดเหลือ 0 ภายใน 5 ปี หรือเร็วกว่า ยกเว้นสินค้าอ่อนไหวบางรายการมีระยะเวลาการลดภาษีที่ยาวกว่า และจะพิจารณาเป็นกรณีๆ ไป</p> <p>2) สำหรับในเรื่องอื่นๆ ที่ยังมีข้อแตกต่าง หรือยังไม่ชัดเจนทั้งสองฝ่ายตกลงที่จะให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล และร่างข้อเสนอ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการเจรจาในครั้งต่อไปในส่วนเรื่องแรงงานและสิ่งแวดล้อม นิวซีแลนด์ได้กล่าวก่อนปิดการประชุมแสดงความเห็นว่าในกรอบความตกลง Closer Economic Partnerships</p>	<p>ผลทางบวก</p> <p>- ลดอุปสรรคหรือขั้นตอนต่างๆ ในการส่งออกสินค้าเกษตรจากไทย</p> <p>- การร่วมลงทุนด้านระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์ในอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรไทยมีแรงงานเทคโนโลยีและเครื่องจักร นิวซีแลนด์เป็นผู้จัดหาวัตถุดิบ</p> <p>- โครงสร้างของสินค้าไม่เหมือนกัน การปรับลดภาษีลงส่งผลต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าไทยไปนิวซีแลนด์</p> <p>ผลทางลบ</p> <p>- ปริมาณการค้าระหว่างไทยและนิวซีแลนด์ยังอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากสินค้าที่ซื้อขายกันจำกัด อยู่ในสินค้าไม่กี่ประเภท</p> <p>- มาตรการด้านการกักกันโรค อณามัยและสุขอนามัยที่เข้มงวด โดยสินค้าไทยที่ไม่สามารถส่งออกได้ มาตรการนี้ ได้แก่ ไม้สัดแซ่แข็ง ผักและผลไม้</p> <p>- สินค้าที่ไทยถูกมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (AD) ในปัจจุบัน ได้แก่ พลาสเตอร์บอร์ด (Plasterboard)</p>

เขตการค้าเสรีไทย-ญี่ปุ่น

ประเทศที่ไทยเปิดการค้า	สถานะล่าสุด	ผลกระทบ
<p>ความเป็นมา</p> <p>- วันที่ 11-12 ธันวาคม 2003 ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น นายกรัฐมนตรีของไทยและญี่ปุ่น ได้ร่วมกันประกาศเปิดการเจรจาหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (Japan Thailand Closer Economic Partnership: JTEP) อย่างเป็นทางการ</p> <p>กรอบการเจรจา</p> <p>- ครอบคลุมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจทุกด้าน โดยให้มีการเปิดเสรีทั้งด้านสินค้า บริการและการลงทุน รวมทั้งความร่วมมือในสาขาต่างๆ</p>	<p>การเจรจา</p> <p>1) การค้าสินค้า ญี่ปุ่นไม่สามารถที่จะยื่น Initial Offer ตามที่ได้ตกลงกันไว้ในการเจรจาครั้งที่แล้ว ไทยได้แสดงความหวังว่าญี่ปุ่นจะสามารถแลกเปลี่ยน Initial Offers กับไทยได้อย่างน้อย 3 สัปดาห์ก่อนการประชุมเจรจาครั้งต่อไป (4-6 สิงหาคม 2547) ในการประชุมครั้งนี้ ทั้งสองฝ่ายได้หารือรายละเอียด เกี่ยวกับรูปแบบการยื่น Initial Offers เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบได้สะดวกและได้ตกลงจะใช้อัตราภาษีนำเข้า MFN ณ วันที่ 1 เมษายน 2547 เป็นพื้นฐานในการเจรจาลด/เลิกภาษีต่อไป</p> <p>2) การค้าบริการ ไทยได้ยื่นร่างข้อบทใหม่เรื่องการค้าบริการ การลงทุน และการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาให้กับฝ่ายญี่ปุ่นพิจารณาให้รวมเรื่องการใช้ Emergency Safeguard Measures สำหรับญี่ปุ่นได้ยื่นข้อเรียกร้อง ด้านบริการ การลงทุนและการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาอย่างเป็นทางการ</p>	<p>ผลทางบวก</p> <ul style="list-style-type: none"> - สินค้าส่งออกจำนวนมากจะขยายตัวมาก โดยเฉพาะสินค้าเกษตรและอาหารแปรรูป ได้แก่ กุ้ง ไข่แปรรูป ปลา ผัก ผลไม้ อาหารทะเลกระป๋อง - สินค้าอุตสาหกรรม ได้แก่ สิ่งทอ และเสื้อผ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น - สาขาบริการ ได้แก่ สปา ภัตตาคาร การท่องเที่ยว - ญี่ปุ่นจะเข้ามาลงทุนและขยายฐานการผลิตในไทย - ผู้ผลิตไทยจะมีโอกาสในการพัฒนาและเรียนรู้อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูง - จะมีความร่วมมือด้านการพัฒนาในสาขาต่างๆ เช่น การเกษตร วิทยาศาสตร์ พลังงาน และ SMEs เป็นต้น <p>ผลทางลบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สินค้าที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบ และต้องปรับตัว เช่น เหล็กและผลิตภัณฑ์ เจริญลด ภาษีใช้เวลานาน (15-20 ปี) เพื่อการพัฒนาและปรับตัว - สาขาบริการที่อาจได้รับผลกระทบ เช่น การก่อสร้างโทรคมนาคม และการเงิน

4.9.2 ประเทศที่ไทยยังไม่ได้ลงนามการค้าเสรี

เขตการค้าเสรีไทย-สหรัฐอเมริกา

ประเทศที่ไทยเปิดการค้า	สถานะล่าสุด	ผลกระทบ
<p>ความเป็นมา</p> <ul style="list-style-type: none"> - เมื่อวันที่ 23 ต.ค.2002 ในการประชุมรัฐมนตรีเอเปค ณ เมือง ลอสคาบอส ประเทศเม็กซิโกรวม พาณิชย์และผู้แทนการค้าสหรัฐ ได้ลงนามใน TIFA ผลการ ดำเนินการภายใต้ TIFA เป็นที่น่า พอใจของทั้งสองฝ่าย - เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2003 นายกรัฐมนตรีไทยและ ประธานาธิบดีสหรัฐ ได้เห็นชอบ ร่วมกันให้เริ่มการเจรจา FTA ระหว่างไทย-สหรัฐ เจรจายภายใน เดือนมิถุนายน 2004 <p>กรอบการเจรจา</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเจรจา FTA ไทย-สหรัฐ ครอบคลุมกว้างขวางและมี เป้าหมายขยายการค้าระหว่างกัน ทั้งในเรื่องการค้าสินค้ามาตรการที่ ไม่ใช่ภาษี เช่น มาตรการด้าน สุขอนามัย แหล่งกำเนิดสินค้า สิ่ง ท่อ การค้าบริการ การเงินการ ธนาคาร โทรคมนาคม การลงทุน การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐนโยบาย การแข่งขัน ทรัพย์สินทางปัญญาที่ เกี่ยวกับการค้า และ E-commerce 	<p>การเจรจา</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเจรจา FTA ไทย-สหรัฐ รอบ แรกเป็นการสอบถามและ แลกเปลี่ยนข้อมูลในเรื่องต่างๆ ใน กรอบการเจรจา - สหรัฐฯ ได้ยื่น Text ข้อเสนอเรื่อง Service, Finance, Investment, Telecom, E-commerce เป็นต้น โดยยังไม่มี การเจรจา Text แต่เป็นการ ชักถาม Clarifications สำหรับ ทรัพย์สินทางปัญญา เกษตรกรรม SPS สิ่งทอ แรงงาน และสิ่งแวดล้อม ยัง ไม่มีการยื่น Text แต่ได้ยกประเด็น ที่ทั้งสองฝ่ายให้ความสนใจใน ส่วน Science and Technology ไทยได้ ยื่น concept paper โดยเน้นใน ด้านความร่วมมือ - แนวทางที่ใช้ในการเจรจากับคู่ภาคี อื่นๆ หรือเป็นเรื่องที่กำหนดไว้ใน Trade Promotion Authority เช่น การเจรจาเรื่อง Investment และ Service จะต้องใช้ Negative List Approach และการเจรจา FTA จะต้องรวมเรื่องแรงงานและ สิ่งแวดล้อม เป็นต้น 	<p>ผลทางบวก</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถรักษาส่วนแบ่งการตลาด และการได้เปรียบดุลการค้ากับ สหรัฐฯ ไว้ได้ เช่น กุ้งสดแช่เย็นแช่ แข็ง สับปะรดกระป๋อง สิ่งทอและ เสื้อผ้า - มีโอกาสในการขยายตลาดสินค้า ใหม่ ๆ เช่น รถยนต์และรถยนต์ บรรทุกขนาดเล็ก - มีการลงทุนและเป็นหุ้นส่วน เศรษฐกิจมากขึ้น - สาขาบริการที่ไทยจะได้ประโยชน์ เช่น การท่องเที่ยว <p>ผลทางลบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไทยจะถูกผลักดันอย่างมากในเรื่อง การคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทาง ปัญญาให้ใกล้เคียงกับ มาตรฐานสากล เช่น WTO และ WIPO (องค์การทรัพย์สินทาง ปัญญาโลก) และมีการปราบปราม การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาที่ เข้มงวด - อาจต้องเปิดเสรีภาคบริการใน สาขาที่ไทยยังไม่เข้มแข็งพอ อาทิ สาขานาการ ประกันภัย โทรคมนาคม การค้าปลีก - สินค้าไทยอาจจะได้รับผลกระทบ เช่น ถั่วเหลือง